



Samlad bedömning - Efterlevnadsuppdraget

Observera att denna rapportering bygger på sporadiska observationer och inte systematisk datainsamling. Kommunerna lyfter att deras uppdrag är otydligt och att personalresurser och organisation inte alltid finns på plats för att inhämta underlag och göra en bedömning. Sju av länets åtta kommuner samt Region Uppsala har rapporterat. * FoHM:s råd = Folkhälsomyndighetens rekommendationer, riktlinjer och råd

<p>Fråga 1. Samlad bedömning</p>	<p>Verksamheter i både privat och offentlig regi följer överlag rekommendationerna väl med information och anpassningar för social distansering. Efterlevnaden bland allmänheten är överlag god, men det finns tendenser till coronatrötthet i alla åldersgrupper. Terminsstart och återgång till arbeten har medfört informationsinsatser och åtgärder i bl.a. kollektivtrafiken, på skolor och universitet.</p>
<p>Fråga 2. Generella iakttagelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamheter som t.ex. serveringsställen bedöms överlag följa rekommendationerna väl. Kommunala verksamheter upplevs vara väl rustade med information och förutsättningar för social distansering. Klar minskning av människor i populära besöksmål vid kusten, restauranger stänger för säsongen. • I bland annat affärer och på restauranger följer de flesta rekommendationerna om att hålla avstånd. I skolorna är distansering en utmaning. Många i åldersgruppen 70+ rör sig nu ute i samhället, t.ex. i affärer, restauranger och bibliotek. • En kommun rapporterar en generell god efterlevnad inom socialförvaltningens verksamheter, men att anhöriga har svårt att hålla besöksförbudet på äldreboenden. Det finns risk för att bl.a. hygienrutinerna förslappas. • En kommun rapporterar ökning av resenärer på tåg, och en kommun rapporterar att trängsel i kollektivtrafiken ställer till problem för personal som pendlar till arbetet. • En kommun rapporterar att i simhallen har badandet av 70+ minskat och även förkylda personer som annars kommer till simhallen trots förkylning har minskat, medan en annan kommun rapporterar tendenser till att allmänhetens efterlevnad av rekommendationer om att t.ex. hålla avstånd samt att stanna hemma två symptomfria dagar minskar. Inget alarmerande ännu, men har lett till viss oro inom olika personalgrupper. • En kommun rapporterar att kommunens ordningsvakter sett kraftigt ökad rörelse och samlingar på stan under veckan, och rapporterar en oroande trend som pekar på att de senaste helgerna har blivit stökigare och stökigare. En kommun rapporterar fortsatt om sammankomster med ungdomar på ett par platser i kommunen, som drar till sig även till sig tillresta ungdomar från andra kommuner.
<p>Fråga 3. Vidtagna åtgärder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner sprider både allmän information samt information riktad till egna verksamheter och informationsmaterial som t.ex. föreningar kan använda. • Kommunikationsinsatser med tema "Det är inte över", "Gå och cykla till jobb och skola" pågår. Kampanj i sociala medier i syfte att nå unga vuxna. • Handtvätt/handsprit erbjuds vid kommunala besöksmål, badstränder, bibliotek, idrottsanläggningar och liknande. En kommun rapporterar att i simhallen har avståndsskyltar/markeringar satts upp och vartannat skåp i omklädningsrummen har stängts av. • Anpassad verksamhet på bibliotek, t.ex. att stolar tas bort, utkörning/avhämtning av beställda böcker, inställda publika arrangemang, information på flera språk. • Kommunernas operativa tillsyn av verksamheter och platser fortsätter. • Efterlevnaden av rekommendationer bland personal och boende inom kommunal verksamhet följs upp kontinuerligt. Vid brister sker påminnelser, införs nya rutiner och restriktioner i gemensamma utrymmen. • Uppsala universitet håller på att anställa distansvärdar bland studenterna.
<p>Fråga 4. Goda exempel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Miljöenhetens framtagna affisch, med information med de obligatoriska punkterna som ett serveringsställe skulle informera sina besökare om. Krögarna slapp ett arbetsmoment, och tillsynsmyndigheten försäkras sig om att informationen till besökarna blir korrekt. • En kommun har sett goda resultat på bättre kundflöden och ommöblering på serveringsställen när inspektörer varit bollplank informationsbesök/inspektioner, till exempel på café som tidigare hade korsande kundflöden och trängsel. Även en annan kommun påtalar att goda resultat sannolikt är en effekt av personliga möten.
<p>Fråga 5. Behov av åtgärder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta påminna genom information och punktinsatser där människor samlas för att informera om och kontrollera efterlevnaden. • Viktigt att avvikelser från rekommendationerna för verksamheter följs upp, rapporteras och åtgärdas. • Informationskampanj på nationell nivå som tydliggör det personliga ansvaret för att följa restriktionerna och att faran inte är över (kanske även med varnande exempel).

Samlad bedömning - Efterlevnadsuppdraget

Efterlevnad lokal & regional kollektivtrafik	Fråga 1. Samlad bedömning	Belägningsgraden inom kollektivtrafiken är lägre än vanligt, men trängsel förekommer på vissa linjer och turer, särskilt i samband med resor till och från skolor och arbetsplatser. Resandemönstret är dock inte förutsägbart, och möjligheten att anpassa turer med kort varsel är liten p.g.a. förarbrist. En del resenärer följer inte FoHM:s råd och människor är corona-informationströtta. Det är svårt för förarna att få resande att efterleva råden och begränsa antalet passagerare, då påstigning sker via bakre dörrar i syfte att skydda förarna från smitta. De stängda framdörrarna påverkar dessutom ekonomin eftersom en del resenärer inte betalar. Fler resenärer uppfattas åka buss på grund av att de kan åka gratis, eftersom biljetter betalas och kontrolleras i mindre omfattning än tidigare. Region Uppsala kan på sikt behöva ta ställning till reducerad trafik av ekonomiska skäl.
	Fråga 2 och 3. Belägningsgrad (aktuell och tidigare år)	<ul style="list-style-type: none"> Belägningsgraden för vecka 35 är 6,1 % för stadsbussarna och 7,5 % för regionbussarna, jämfört med 8,6 % respektive 10,2 % för samma period tidigare år. Belägningsgraden är dock ett medeltal och det är trångt på många turer. Trängsel rapporteras på vissa turer på Upptåget.
	Fråga 4 och 6. Åtgärder (vidtagna & behov)	<ul style="list-style-type: none"> Förstärkning med fler bussturer har skett på vissa linjer/avgångar som kunde förutsägas bli hårt belastade vid skolstart samt vid återkommande rapporter om trängsel. Upptåget går inte att förstärka, men personalen uppmanar resenärer sprida ut sig i tåget. Man kommer också att uppmana folk att ta bussen istället om det alternativet finns. Om det blir fullt på en bussavgång kan föraren stänga dörrarna och skylta om bussen som fullsatt. Information till resenärer hur man ska bete sig i kollektivtrafiken finns på samtliga fordon, på ul.se, Facebook och sponsrat i sociala medier. Budskapen är "Håll avstånd", "Res bara om du måste" och "Visa hänsyn". Information om vilka avgångar det är mest trängsel på kommer att spridas. En kampanj mot gratisåkning planeras också. En nationell slagkraftig informationskampanj bedöms kunna få en större positiv effekt än ytterligare lokala informationsinsatser.
	Fråga 5. Goda exempel	<ul style="list-style-type: none"> En gå/cykla-kampanj i Uppsala stad verkar ha gett önskad effekt genom att fler än normalt cyklar och att trängseln inte är lika stor på stadsbussarna som på de mer långväga regionbussarna.